

Veelgestelde vragen en antwoorden vereenvoudiging bekostiging primair onderwijs

Waarom verandert de manier van bekostigen van basisscholen per 1 januari 2023?

Hoeveel bekostiging schoolbesturen voor hun scholen krijgen, is nu gebaseerd op veel verschillende en ingewikkelde formules. Sommige van die formules worden per schooljaar berekend, en andere op basis van een kalenderjaar. De besturen krijgen per kalenderjaar betaald en verantwoorden zich ook op kalenderjaarbasis. De bekostiging is dus erg complex. In nauwe samenwerking met organisaties in het onderwijs is daarom de afgelopen jaren gewerkt aan een vereenvoudiging van de bekostiging.

Wat verandert er met de nieuwe methode?

De nieuwe methode is gebaseerd minder en eenvoudigere formules. Het wordt daarmee minder complex en beter te voorspellen welk budget een bestuur gaat krijgen. Ook wordt het volledige budget voortaan op kalenderjaarbasis bepaald, het sluit daarmee beter aan op de periode waarover besturen zich moeten verantwoorden. Op [de site van Rijksoverheid](#) is meer informatie over de maatregelen te vinden. De systematiek gaat in per 1 januari 2023.

Is de invoering van de nieuwe methode een bezuiniging?

Nee. Er gaat evenveel geld naar de scholen. Dat betekent dat het ministerie van OCW per kalenderjaar evenveel geld overmaakt als wanneer de huidige methode zou blijven bestaan. Wel is er een boekhoudkundige verandering, waardoor het kan lijken alsof een schoolbestuur minder budget ontvangt. Dit ontstaat als volgt:

1. Volgens de huidige regelgeving van het ministerie van OCW wordt een gedeelte van de bekostiging per schooljaar berekend en wordt 35% daarvan uitbetaald in de periode augustus tot en met december en 65% in de daaropvolgende periode januari tot en met juli.
2. Boekhoudkundig wordt deze bekostiging in gelijke delen aan elke maand toegerekend. Dus ook al krijgt een schoolbestuur in de eerste vijf maanden van het schooljaar 35% bekostiging, de accountant vraagt van hen dat ze noteren dat ze 42% ontvangen in deze periode.
3. Voor de periode augustus tot en met december 2022 (de laatste maanden voor de invoering van de nieuwe methode) wordt er een apart budget berekend, dus niet meer voor het hele schooljaar. Schoolbesturen krijgen dan nog steeds de 35% bekostiging vanuit OCW, maar kunnen niet meer 42% inkomsten boeken. Feitelijk ontvangen scholen dus nog steeds hetzelfde bedrag, maar boekhoudkundig lijkt het alsof het 7% minder is.

Heeft dit gevolgen voor het vermogen van schoolbesturen?

De gevolgen zijn puur boekhoudkundig en administratief.

Doordat schoolbesturen met 42% inkomsten rekenden in plaats van de 35% die ze feitelijk krijgen (en waar ze volgens de regelgeving recht op hebben) ontstaat er een verschil van 7%. Dit verschil wordt op de balans opgenomen als een vordering en is daarmee deel van het eigen vermogen van schoolbesturen. Op dit moment gaat het om een vordering van ca. € 500 miljoen. De vordering wordt vanaf augustus tot en met december opgebouwd op de balans, en wordt van januari tot juli weer afgebouwd. Op 1 augustus is de vordering dus € 0,-. Dat is hoe het tot en met dit jaar gaat.

Vanaf 1 januari 2023 wordt de vereenvoudigde systematiek toegepast. Voor de periode augustus tot en met december 2022 geldt dat alleen voor die periode een budget wordt bepaald, dus niet voor het gehele schooljaar 2022-2023. Het ministerie van OCW blijft in die periode gewoon 35% betalen, dus schoolbesturen blijven evenveel bekostiging ontvangen vanuit het ministerie van OCW. De besturen mogen dan echter niet langer 42% aan inkomsten noteren voor deze 35%. Daarmee verdwijnt die zogenoemde 'vordering op OCW' ook (die wordt vanaf 1 augustus niet meer opgebouwd) en daalt dus het eigen vermogen van schoolbesturen ten opzichte van het voorgaande jaar. In feite geeft dit bedrag een realistischer beeld van hoe schoolbesturen er financieel voor staan dan het 'oude' bedrag.

De nieuwe situatie vraagt van alle schoolbesturen dat zij aan ouders, docenten en de raad van toezicht goed uitleggen waarom het eigen vermogen is gedaald. Anders bestaat inderdaad het

risico dat schoolbesturen gaan bezuinigen om op het oude niveau te komen. Terwijl dat dus niet nodig is, omdat het totale budget dat de schoolbesturen daadwerkelijk krijgen niet verandert. Om ouders, docenten en de raad van toezicht hierover te informeren, zijn er verschillende hulpmiddelen beschikbaar op de [website van de Rijksoverheid](#).

Kunnen scholen hierdoor onder de signaleringswaarden van de Inspectie van het Onderwijs komen?

In algemene zin geldt dat PO-schoolbesturen veel reserves hebben. De Inspectie van het Onderwijs heeft een signaleringswaarde ontwikkeld om per schoolbestuur te kunnen bepalen wat een redelijk eigen vermogen is om aan te houden. Bezien over boekjaar 2020 geldt dat 55% van de schoolbesturen boven deze grens zit. Zij hebben samen in totaal € 677 miljoen euro aan bovenmatig eigen vermogen.

Voor de meeste schoolbesturen zullen de nieuwe boekhoudkundige regels en het wegvallen van de grondslag voor de vordering op OCW in de praktijk weinig effect hebben. Op basis van doorrekeningen verwachten we dat een klein gedeelte van de ruim 900 schoolbesturen door het wegvallen van de grondslag voor de 'vordering op OCW' onder de signaleringswaarden komen die de Inspectie van het Onderwijs heeft vastgesteld om te bepalen of een schoolbestuur financieel gezond is. Op het moment dat een schoolbestuur onder een bepaalde waarde komt, kan de inspectie het toezicht verscherpen, maar de inspectie heeft aangegeven dat het coulant zal omgaan met een schoolbestuur als die de komende jaren door het wegvallen van de vordering onder een signaleringswaarde komt.

Waarom wordt er geen langere periode genomen om deze vordering af te bouwen, dat was er toch ook voor VO?

De Raad voor de Jaarverslaggeving (RJ) gaat over de regels die gelden rond de boekhouding. OCW heeft een verzoek ingediend bij de RJ om besturen langer de tijd te geven om deze vordering af te bouwen. De RJ heeft dit verzoek bestudeerd, besproken en [geconcludeerd](#) dat er geen mogelijkheden zijn om te komen tot een dergelijke overgangperiode. Op een andere manier een overgangperiode mogelijk maken is niet mogelijk. Het klopt dat er voor VO wel een overgangperiode is ingevoerd. Dat was mogelijk omdat er toen andere regels golden. Vanwege de nieuwe regels is dit voor PO dus niet mogelijk.

Na het oordeel van de RJ is er door OCW met de Inspectie van het Onderwijs afgesproken dat de inspectie coulant om zal gaan met situaties waarbij schoolbesturen onder de signaleringswaarden komen als gevolg van het niet meer opbouwen van de vordering. Voor deze schoolbesturen geldt dus wel een langere periode om aan te passen aan de nieuwe situatie.